

**UCHWAŁA NR XIX/137/2021
RADY GMINY W CZERWONCE**

z dnia 3 marca 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2028

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) w związku z art. 6 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2021 – 2028 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czerwonka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Widomski

**Gminny Program
Przeciwdziałania
Przemocy
w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar
Przemocy
w Rodzinie
na lata 2021 - 2028**

Czerwonka 2021

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	
II.	ISTOTA I ZAKRES PROGRAMU.....	3
1.	PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU ORAZ OPRACOWANIA.....	3
2.	INFORMACJE OGÓLNE DOTYCZĄCE PROGRAMU.....	3
3.	SKALA I DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY - BADANIA KRAJOWE I OGÓLNOŚWIATOWE.....	6
3.1.	OPINIE O ROZPOWSZECHNIENIU ZJAWISKA PRZEMOCY W POLSCE.....	6
3.2.	POLACY WOBEC ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE.....	6
3.3.	PRZEMOC WOBEC DZIECI, OSÓB STARSZYCH INIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	7
4.	PROBLEM PRZEMOCY NA TERENIE GMINY CZERWONKA.....	9
III.	REALIZACJA PROGRAMU.....	13
1.	CELE PROGRAMU.....	14
1.1	CEL GŁÓWNY PROGRAMU.....	14
1.2	CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU.....	14
2.	SPOSÓB REALIZACJI CELÓW PROGRAMU.....	14
IV.	POSTANOWIENIA KOŃCOWE PROGRAMU.....	16
1.	SPODZIEWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	16
2.	SPOSÓB KONTROLI PROGRAMU.....	17
3.	FINANSOWANIE PROGRAMU.....	17
4.	EWALUACJA PROGRAMU.....	17

I. WSTĘP

Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. To działanie powodujące narażenie tych osób na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające godność, nietykalność cielesną, wolność (w tym seksualną), powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne. Zgodnie z art. 207 §1 Kodeksu Karnego przemoc w rodzinie jest przestępstwem. Podstawowym aktem prawnym, regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest dokumentem, który wyznacza główne kierunki realizacji zadań zespołu interdyscyplinarnego w celu skutecznego działania i reagowania na doniesienia o przemocy w rodzinie. Jego formuła jest zgodna ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czerwonka.

Potrzeba opracowania takiego dokumentu dla Gminy Czerwonka wynika nie tylko z przesłanek formalnych jakimi są ustawa o pomocy społecznej oraz ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ale również z odczuwalnych, negatywnych zjawisk społecznych na terenie gminy.

II. ISTOTA I ZAKRES PROGRAMU

1. PODSTAWY PRAWNE ORAZ OPRACOWANIA

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1359);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (t. j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1444 ze zm.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks postępowania karnego (t. j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 30, ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 2050);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.);
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czerwonka;
- Gminny Program Wspierania Rodziny;
- Sprawozdania oraz Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Czerwonka.

2. INFORMACJE OGÓLNE DOTYCZĄCE PROGRAMU

Podstawową grupę społeczną pełniącą niezwykle istotne funkcje stanowi rodzina. To rodzina wywiera istotny wpływ na zachowanie się jednostek zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz rodziny. Rodzina jako wspólnota rodziców, dzieci i krewnych stanowi pierwsze i podstawowe miejsce doświadczenia współżycia z ludźmi. W domu powinniśmy się czuć bezpiecznie. Dom ma być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni, gdzie odzyskujemy siły po dniu pracy lub nauki. Jednak dla wielu ludzi dom nie jest spokojną przystanią lecz niebezpiecznym miejscem, gdzie regularnie doświadczają cierpień fizycznych i emocjonalnych, gdzie są również wykorzystywani seksualnie. Przemoc najczęściej kojarzy się ludziom z biciem, popychaniem, kopaniem, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem broni lub gwałtem. Przemocą jest także poniżanie człowieka, oczernianie go przed innymi, wyzywanie i rzucanie obelg, ranienie jego poczucia własnej wartości, ograniczenie jego swobody w sposób przekraczający normy moralne i obyczajowe.

Typy przemocy z jakimi spotykamy się w środowisku domowym obejmują:

- Przemoc fizyczną,
- Przemoc psychiczną,
- Przemoc seksualną,
- Przemoc ekonomiczną.

PRZEMOC FIZYCZNA

Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem, niosącym ryzyko uszkodzenia ciała. Przejawami przemocy fizycznej są: popychanie, policzkowanie, szarpanie, uderzenie pięścią, kopanie, przypalanie papierosem, duszenie, rzucanie przedmiotami, drapanie, plucie, wykręcanie rąk, napaść z użyciem broni, krępowanie lub uwięzienie, świadome stworzenie niebezpiecznych sytuacji stanowiących zagrożenie fizyczne. Lista form przemocy nie ogranicza się tylko do wymienionych powyżej. W praktyce spotyka się ich znacznie więcej.

PRZEMOC PSYCHICZNA

Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby, zastraszenie, emocjonalne wykorzystanie, za które uważa się oskarżanie, upokarzanie, poniżanie, obwinianie i manipulowanie poczuciem winy, wyzwiska, wmawianie choroby psychicznej, odmawianie współżycia seksualnego, izolowanie poprzez kontrolowanie lub zakaz kontaktów z innymi, zabranianie korzystania z telefonu, samochodu, zakaz opuszczania domu itd.

PRZEMOC SEKSUALNA

Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły fizycznej, ale także na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu.

PRZEMOC EKONOMICZNA

Przemoc ekonomiczna polega na tym, że ofiara staje się zależna finansowo od partnera. Objawia się to ograniczeniem dostępu ofiary do pieniędzy czy do informacji o stanie finansowym rodziny, zmuszenie ofiary do proszenia o każdy grosz, wykradanie pieniędzy ofiary, niedopuszczanie ofiary do pracy zarobkowej.

Sprawcy przemocy są bezwzględni, zniewalają swe ofiary, stosując wobec nich groźby i demonstrację swej siły. Natomiast ofiary w obliczu przemocy są zwykle bierne, rzadko sięgają po asertywne, a nawet agresywne formy zachowania. Ich wyróżniającą cechą jest silne poczucie winy i przypisywanie sobie odpowiedzialności za akty agresji. Doznawanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w dorosłym życiu. Dlatego też większość ofiar przemocy potrzebuje pomocy innych, bez tego sama nigdy nie zdobędzie się na odwagę przeciwstawić się. Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji

społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

3. SKALA I DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY - BADANIA KRAJOWE I OGÓLNOŚWIATOWE

Ocena skali interesującego nas zjawiska jest przedsięwzięciem niezwykle trudnym. Ludzie zazwyczaj niechętnie mówią o negatywnych zjawiskach, jakie występują w ich rodzinach. Bardzo rzadko również przyznają, że są ofiarami lub sprawcami przemocy wobec bliskich osób. Z uwagi na powyższe w badaniach TNS OBOP dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w dotyczącym szacowaniu skali zjawiska przemocy zadawano badanym pytania sformułowane nie wprost, dotyczących nie osobistych doświadczeń respondenta, lecz przypadków obserwowanych w najbliższym otoczeniu.

3.1 OPINIE O ROZPOWSZECHNIENIU ZJAWISKA PRZEMOCY W POLSCE

Problem przemocy w rodzinie jest zjawiskiem dostrzeganym w polskim społeczeństwie. Z uzyskanych wypowiedzi wynika, że dotyczy on średnio około połowy rodzin. Okazuje się, że postrzeganie rozpowszechnienia zjawiska przemocy w rodzinie zmienia się w zależności od dystansu względem miejsca zamieszkania respondenta - za najczęstszą uważają oni przemoc w skali całego kraju, mniejszą - w skali województwa, za rzadszą - w zamieszkiwanej miejscowości, natomiast najrzadszą - w najbliższej okolicy. Przemoc uważana jest za problem co prawda częsty, ale dotyczący innych - nie zdarzający się w najbliższym otoczeniu. Większe rozpowszechnienie przemocy dostrzegają osoby, których ona bezpośrednio dotyczy - były jej ofiarami bądź sprawcami. Jednak również te osoby oceniają, że w najbliższym otoczeniu jest mniej przemocy w rodzinach niż w skali całego kraju.

3.2 POLACY WOBEC ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Z badań wynika, że kiedykolwiek jakiegokolwiek formy przemocy od członka rodziny doświadczył więcej niż co trzeci Polak (36%). Większość z tych osób było ofiarami przemocy co najwyżej kilkukrotnie i wcześniej niż przed 12 miesiącami. Osób wielokrotnie krzywdzonych przez członków rodziny jest 11%. Najbardziej rozpowszechnioną formą przemocy jest przemoc psychiczna (31%). Rzadziej badani doświadczali przemocy fizycznej (17%), ekonomicznej (8 %) oraz seksualnej (3%). Zazwyczaj respondenci doświadczali tylko jednej formy przemocy (20%), ale co setny (1%) doznał ze strony członka rodziny zarówno przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej jak i seksualnej. Co piąty Polak (20%) - wedle uzyskanych deklaracji - był sprawcą przemocy wobec członków swojego gospodarstwa domowego. Także zazwyczaj zdarzyło się to co najwyżej kilka razy i ponad 12 miesięcy temu. Sprawcy najczęściej przyznawali się do przemocy psychicznej

(15%), znacznie rzadziej do fizycznej (9%), a bardzo rzadko do ekonomicznej (2%) i seksualnej (0,4%).Większość sprawców przyznaje się do stosowania tylko jednej formy przemocy (13%).Ogólnie ponad dwie piąte (42%) Polaków zamieszkuje lub zamieszkiwało w gospodarstwie domowym, w którym dochodziło do przemocy (byli ofiarą przemocy, jej sprawcą lub świadkiem stosowania jej wobec innego członka rodziny).Do bycia ofiarami przemocy najczęściej przyznają się kobiety (39%), mieszkańcy miast powyżej 500 tys.(42%).Do doświadczania przemocy co najmniej raz, częściej przyznawały się osoby z wyższym niż z podstawowym wykształceniem. Doświadczanie przemocy w rodzinie wpływa na jej stosowanie wobec członków rodziny -13% Polaków to jednocześnie ofiary i sprawcy przemocy.

3.3 PRZEMOC WOBEC DZIECI, OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Przemoc wobec dzieci jest zjawiskiem występującym stosunkowo często. 14% respondentów żyje w gospodarstwie, w którym ofiarą przemocy było dziecko. Dzieci najczęściej padały ofiarą przemocy psychicznej (10% badanych deklaruowało, że w zamieszkiwanym gospodarstwie domowym ofiara przemocy emocjonalnej była osoba małoletnia) i fizycznej (7%), rzadziej ekonomicznej (3%) i seksualnej (mniej niż co setny). 5% Polaków mieszka w gospodarstwie domowym, gdzie ofiarą przemocy stała się osoba starsza lub niepełnosprawna. Wobec osób starszych stosowana jest przemoc psychiczna (3%), fizyczna (2%) i ekonomiczna (1%). Przemoc ekonomiczna niemal dwa razy częściej dotyka osoby chore, niepełnosprawne i wymagające opieki (13%) niż osoby zdrowe, które w ogóle nie chorują(7%).Osoby chore i niepełnosprawne (16%) oraz uskarżające się na poważniejsze dolegliwości (14%) są także częściej narażone na stanie się ofiarą wielokrotnych przypadków przemocy niż osoby zdrowe (7%). W gospodarstwach domowych, w których są dzieci, częściej niż w gospodarstwach bez dzieci przemoc wystąpiła w ciągu ostatnich 12 miesięcy (7% wobec 4%).Ponadto sprawcy przemocy z gospodarstw domowych, w których są dzieci do lat 18 częściej niż, gdy dzieci nie ma, przewidują, że mogą ponownie zastosować przemoc psychiczną(63% wobec 44%) oraz fizyczną (58% wobec 23%). Co świadczy o tym, że na przemoc szczególnie narażone są dzieci.

Istnieją jednak szkodliwe przekonania akceptowane przez większą część polskiego społeczeństwa. Co drugi respondent (49%) uważa, że ofiary przemocy w rodzinie akceptują swoją sytuację. Nie zgadza się z tym 39% badanych - reszta to niezdecydowani. Natomiast co czwarty respondent (24%) zgadza się, że sprawca przestanie stosować przemoc, gdy trafi na właściwego partnera, który nie będzie go prowokował (w tym wypadku większość- 68% - nie akceptuje tej opinii).

Polacy przyznają, że wiele rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie nie otrzymuje potrzebnej im pomocy (84%), a prawo w niedostatecznym stopniu chroni ofiary przemocy w rodzinie (70%), jednocześnie jednak odpowiednie służby nie zawsze mogą oferować im pomoc, gdyż ofiary nie zawsze przyznają się do swojej sytuacji (87%). Pomimo tego, iż w Polsce coraz więcej mówi się o przemoc w rodzinie oraz ujawnia i opisuje konkretne przypadki, wciąż dość powszechne jest przekonanie, że liczba osób dotkniętych przemocą jest niewielka i obejmuje głównie osoby z niższych warstw społecznych. Chociaż niezwykle trudno jest ocenić skalę

zjawiska przemocy w rodzinie, a wszelkie dane na ten temat mają charakter wyłącznie szacunkowy, to z całą odpowiedzialnością można stwierdzić, że przemoc w rodzinie nie jest zjawiskiem marginalnym. Badania ankietowe przeprowadzone przez Światową Organizację Zdrowia ujawniły, że od 10% do 69% kobiet przynajmniej raz w ciągu swojego życia padło ofiarą przemocy fizycznej ze strony swego partnera.

Według przeprowadzonych w wybranych krajach pogłębionych studiów tego zagadnienia, odsetek kobiet, które doświadczyły przemocy fizycznej, waha się między 10% a 4%. Badania wskazały również na znamienne cechy przemocy domowej:

- większość spośród ofiar przemocy fizycznej jest narażona na różne i powtarzające się akty przemocy;
- przemoc fizycznej mającej miejsce w intymnych związkach często towarzyszy przemoc psychiczna, zaś w 1/3 do 1/2 przypadków dołącza się do tego przemoc seksualna;
- przemoc ze strony partnera stanowi także znaczącą przyczynę zgonów wśród kobiet; przeprowadzone na całym świecie badania wykazały, że od 40% do 70% kobiet padających ofiarą morderstwa umiera z ręki swego męża lub partnera; często jest to tragiczny finał długiego i opartego na przemocy związku.

Na koniec należy także podnieść zasadniczy element, bez wątpienia wpływający na próbę oceny skali zjawiska przemocy w rodzinie, a mianowicie tzw. „ciemną liczbę” zdarzeń nieodnotowanych przez Policję, ani też żadną ze służb, z przyczyn, o których mowa była powyżej. W związku z licznymi czynnikami hamującymi pokrzywdzonych przed ujawnianiem tego typu zdarzeń (strach ofiary przed sprawcą, wstyd przed rodziną, znajomymi, obawa o los dzieci, obawa o sytuację ekonomiczną rodziny, etc.), skala zjawiska może przekraczać zdarzenia ujawnione nawet kilkakrotnie.

4. PROBLEM PRZEMOCY NA TERENIE GMINY CZERWONKA

Z danych Policji wynika, że na terenie gminy Czerwonka problem przemocy w rodzinie na przestrzeni ostatnich lat pozostaje na porównywalnym poziomie. Odnotowane różnice nie są na tyle znaczne, aby mówić o tendencji wzrostowej czy spadkowej problemu. Od 2011 r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, procedura „Niebieska Karta” realizowana jest nie tylko przez policję, ale również przez inne podmioty (pomoc społeczna, oświata, służba zdrowia, GKRPA).

Dane, które uwzględniono w programie pochodzą z lat 2017 - 2019.

DZIAŁANIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I GRUP ROBOCZYCH - CZĘŚĆ I	2017	2018	2019
Liczba procedur „Niebieska Karta” kontynuowanych z roku poprzedniego	8	3	7
Liczba sporządzonych „Niebieska Karta” wszczynających procedurę w danym roku przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów - ogółem:	5	2	5
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwonce	0	0	0
Policja	5	2	5
GKRPA	0	0	0
Oświata	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0
Liczba procedur „Niebieska Karta” które zostały założone ponownie w toku tej samej procedury	0	2	0
Liczba sporządzonych procedur „Niebieska Karta’ C	5	2	5
Liczba sporządzonych procedur „Niebieska Karta” D	5	2	5
Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”, w tym z powodu:	10	3	3
zakończenia przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy	0	2	2
braku zasadności podejmowania działań	10	1	1

Tabela 1. Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwonce na podstawie sprawozdań Zespołu Interdyscyplinarnego

Mimo, iż nie odnotowano znaczących różnic dotyczących w/wym. zagadnienia, to z doświadczenia służb zajmujących się przemocą domową oraz sygnałów ze środowiska wynika, że statystyki nie oddają powagi problemu. W szczególności, często ofiarami przemocy w rodzinie są dzieci, które z reguły nie potrafią same poprosić o pomoc. Również przepisy prawa nie do końca ułatwiają właściwe i skuteczne działanie instytucji w walce z tym zjawiskiem.

DZIAŁANIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I GRUP ROBOCZYCH - CZĘŚĆII	2017	2018	2019
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	7	8	5
Liczba powołanych grup roboczych	5	2	4
Liczba spotkań grup roboczych	14	6	6
Liczba przekazanych przez Zespół Interdyscyplinarny zawiadomień do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie	0	0	0
Przypadki odebrania dziecka z rodziny w związku z prowadzoną procedurą „Niebieska Karta”	0	0	0

Tabela 2. Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwoncu na podstawie sprawozdań Zespołu Interdyscyplinarnego

Znowelizowana ustawa zbiurokratyzowała procedury udzielania pomocy - świadczą o tym liczby spotkań grup roboczych. Zespół interdyscyplinarny nie przekazywał zawiadomień do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie. Brak ilościowych danych jak wiele osób pokrzywdzonych samodzielnie złożyło wnioski do prokuratury, czy wnioski były dalej skierowane do sądów i jakie zapadały wyroki.

Z raportu NIK dot. kontroli realizowanego zadania w skali całego kraju wynika że 80 proc. wyroków wobec sprawców przemocy zapadło w zawieszeniu i bez skierowania sprawcy na oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

CHARAKTERYSTYKA OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE :

2017								
	Osoby dotknięte przemocą				Osoby stosujące przemoc			
	ogółem	do 18 roku życia	18 - 67 lat	powyżej 67 lat	ogółem	do 18 roku życia	18 - 67 lat	powyżej 67 lat
kobiety	5	0	4	1	0	0	0	0
mężczyźni	0	0	0	0	5	0	4	1

2018								
	Osoby dotknięte przemocą				Osoby stosujące przemoc			
	ogółem	do 18 roku życia	18 - 67 lat	powyżej 67 lat	ogółem	do 18 roku życia	18 - 67 lat	powyżej 67 lat
kobiety	1	0	1	0	1	0	1	0
mężczyźni	1	0	1	0	1	0	1	0

2019								
	Osoby dotknięte przemocą				Osoby stosujące przemoc			
	ogółem	do 18 roku życia	18 - 67 lat	powyżej 67 lat	ogółem	do 18 roku życia	18 - 67 lat	powyżej 67 lat
kobiety	4	0	3	1	0	0	0	0
mężczyźni	1	0	1	0	5	0	4	1

Tabela 3, 4, 5. Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwoncu na podstawie sprawozdań Zespołu Interdyscyplinarnego

RODZAJE POMOCY UDZIELONEJ OSOBIE, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE , ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ :

RODZAJE POMOCY UDZIELONEJ OSOBIE, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ:	2017	2018	2019
Umieszczenie w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy	0	0	0
Umieszczenie w ośrodku wsparcia	0	0	0
Umieszczenie w ośrodku interwencji kryzysowej	0	0	0
Umieszczenie w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	0	0	0
Umieszczenie w szpitalu	0	0	0
Udzielenie pomocy medycznej	0	0	1
Kierowanie do GKRPA	3	2	4
Inny rodzaj pomocy:			
- psychologiczna,	13	5	7
-prawną,	13	5	7
- finansowa,	2	3	2
- rzeczowa,	0	0	0
-praca socjalna	13	5	7

Tabela 6. Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwoncu na podstawie sprawozdań Zespołu Interdyscyplinarnego

Żaden z przypadków przemocy w rodzinie rozpatrywanych w Zespołach Interdyscyplinarnych nie zakończył się skierowaniem sprawy do instytucji wspierającej, tj. odizolowaniem osoby pokrzywdzonej od sprawcy. W dwóch przypadkach skorzystano z pomocy medycznej. Osoby co do których zachodziło podejrzenie że są ofiarami przemocy informowano o przysługujących im uprawnieniach i możliwościach prawnych, kierowano do instytucji w powiecie udzielających specjalistycznego poradnictwa (głównie prawnego i psychologicznego) oraz informowano o możliwości skorzystania z terapii. Osoby co do których zachodziło podejrzenie że są sprawcami przemocy informowano o konsekwencjach, w tym prawnych, stosowanej przemocy jak również o możliwościach uzyskania wsparcia terapeutycznego, ponadto kierowano wnioski do GKRPA z powodu uzależnienia.

Innymi ważnymi problemami Gminy Czerwonka utrudniającymi skuteczną walkę ze zjawiskiem przemocy domowej są:

- brak specjalistów dostępnych na terenie gminy przy jednoczesnej niechęci samych zainteresowanych do poszukiwania wsparcia w miejscu zamieszkania,
- brak bazy lokalowej dla ofiar przemocy domowej,
- brak możliwości izolowania sprawców przemocy,
- brak działań we współpracy z instytucjami, zły przepływ informacji,
- długi okres rozstrzygania spraw w sądach,
- niska świadomość społeczna,
- funkcjonowanie stereotypów na temat przemocy,
- zatajanie przez członków rodziny i bliskich przemocy domowej,
- brak współdziałania ze strony osoby doznającej przemocy.

III . REALIZACJA PROGRAMU

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Czerwonka na lata 2021-2028 mają charakter ciągły oraz wieloletni.

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację działań wyznaczonych w Gminnym Programie jest Zespół Interdyscyplinarny w Czerwonce.

Podmiotami realizującymi działania mogą być : Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, Policja, służba zdrowia, organizacje pozarządowe, parafie.

Partnerami w realizacji działań są z kolei: placówki służby zdrowia, specjaliści placówek pomocowych i wspierających w powiecie, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, organizacje pozarządowe, Kościół, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, media i społeczność lokalna.

1. CELE PROGRAMU

1.1 CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w gminie Czerwonka, zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców.

Istotnym jest podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak na edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych zachowań i postaw sprawców przemocy.

1.2 CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

- Podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie;
- Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- Udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie;
- Umożliwienie podnoszenia kompetencji osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie lub osobami stosującymi przemoc w rodzinie.

2. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

ZADANIE I. PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU POPRAWĘ SYTUACJI RODZIN ZAGROŻONYCH ZJAWISKIEM PRZEMOCY W RODZINIE :

- jak najszersze diagnozowanie i monitorowanie tzw. „grup ryzyka” przez podmioty uczestniczące w procedurze „Niebieska Karta”;
- zwiększanie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie, upowszechnienia informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie;
- zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy w rodzinie;

- przygotowanie i kolportaż odpowiednich materiałów informacyjno - edukacyjnych na temat infrastruktury placówek pomocowych i instytucji wspierających (informatory, ulotki, plakaty);
- propagowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich, zapobieganie złym zachowaniom;
- wdrażanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych;
- realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- podejmowanie działań w celu zapewnienia pomocy, poradnictwa specjalistycznego oraz wsparcia i bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;
- udzielanie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwoncu pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą.

ZADANIE II. PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE :

- diagnozowanie i monitoring zjawiska przemocy w rodzinie oraz zachowań agresywnych młodzieży na terenie gminy;
- rozwój działalności zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych;
- rozwój poradnictwa specjalistycznego dla różnych kategorii ofiar i sprawców, w tym: rodzinnego, prawnego, psychologicznego, socjalnego;
- rozwój poradnictwa dla rodziców z rodzin zagrożonych przemocą;
- rozwój oddziaływań terapeutycznych ukierunkowanych na osoby dotknięte przemocą w rodzinie i osoby stosujące przemoc w rodzinie oraz młodzież wykazującą zachowania agresywne.

ZADANIE III. UDZIELANIE POMOCY DZIECIOM I MŁODZIEŻY Z RODZIN ZAGROŻONYCH I DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE:

- realizacja programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie;
- rozwój nowych form i metod wsparcia środowiskowego dla dzieci i młodzieży zagrożonej lub dotkniętej przemocą w rodzinie;

- poszerzenie oferty środowiskowych form o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno - zawodowym;
- wspomaganie działalności instytucji, kościołów i związków wyznaniowych, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania w zakresie pomocy ofiarom przemocy.

ZADANIE IV. PODNOSZENIE KOMPETENCJI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE:

- systematyczna edukacja i podnoszenie kompetencji służb stykających się z problematyką przemocy w rodzinie;
- podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą;
- wypracowanie procedur aktywnej i stałej współpracy placówek oświatowych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i Kościoła;
- stałe podnoszenie jakości usług świadczonych przez instytucje pomocowe;
- aktywność, współdziałanie i wymiana informacji między służbami;
- przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE PROGRAMU

1. SPODZIEWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy;
- Zmiana postaw lokalnej społeczności wobec przemocy w rodzinie;
- Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy;
- Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem;
- Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą;

- Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagającym ofiarom przemocy w rodzinie;
- Spadek liczby sprawców przemocy a także rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie;
- Otwarte mówienie o występującej przemocy.

2. SPOSÓB KONTROLI PROGRAMU

Zespół Interdyscyplinarny składa Wójtowi Gminy Czerwonka roczne sprawozdanie z wykonania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz sprawozdania kwartalne do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, Wydziału Polityki Społecznej w Warszawie.

3. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Czerwonka są środki własne gminy oraz dotacje zewnętrzne (środki unijne i dofinansowanie w ramach programów rządowych).

4. EWALUACJA PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Czerwonka podlega ewaluacji.

Formy ewaluacji:

- sprawozdania z prac grup roboczych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego;
- protokoły z zebrań Zespołu Interdyscyplinarnego.